

Przykłady wybranych fragmentów prac egzaminacyjnych z komentarzami technik masażysta 322[12]

Zadanie egzaminacyjne

Do gabinetu masażu w zakładzie opieki zdrowotnej zgłosiła się pacjentka ze skierowaniem od lekarza specjalisty rehabilitacji na wykonanie zabiegu masażu. U pacjentki stwierdzono przewlekły zespół rwy kulszowej po stronie prawej na skutek zwyrodnienia i przeciążenia kręgosłupa w odcinku lędźwiowo – krzyżowym.

Opracuj projekt realizacji prac związanych z przygotowaniem, przeprowadzeniem i zakończeniem zabiegu masażu zgodnie z załączoną dokumentacją. Uzupełnij dokumentację zabiegową wypełniając Kartę Pacjenta. Zaproponuj indywidualny zestaw trzech ćwiczeń usprawniających do wykonania w warunkach domowych.

Projekt realizacji prac powinien zawierać:

1. Tytuł pracy, odnoszący się do zakresu prac związanych z opracowaniem zadania egzaminacyjnego.
2. Założenia do projektu, obejmujące:
 - wyniki analizy treści zadania i załączonej dokumentacji medycznej,
 - wykaz wskazań i przeciwwskazań do wykonania zabiegu,
 - określenie rodzaju, obszaru i celu zabiegu z uwzględnieniem anatomii czynnościowej,
 - określenie miejsca wykonania zabiegu.
3. Opis czynności związanych z przygotowaniem pacjentki, stanowiska i masażyisty do zabiegu zawierający:
 - wykaz informacji, jakie należy uzyskać od pacjentki na temat aktualnego stanu zdrowia,
 - opis czynności związanych z przygotowaniem do zabiegu.
4. Opis metodyki i techniki wykonania zabiegu masażu.
5. Wykaz czynności związanych z zakończeniem zabiegu względem pacjentki, masażyisty i stanowiska pracy.
6. Propozycję indywidualnego zestawu trzech ćwiczeń w celu poprawy ruchomości odcinka lędźwiowo-krzyżowego kręgosłupa do wykonania przez pacjentkę w warunkach domowych.
7. Wypełnioną dokumentację medyczną – **Karta Pacjenta** znajdującą się w zeszycie KARTA PRACY EGZAMINACYJNEJ.

Do opracowania projektu realizacji prac wykorzystaj:

Skierowanie do gabinetu masażu - Załącznik 1

Wywiad chorobowy pacjentki - Załącznik 2

Czas na wykonanie zadania 240 minut.

Załącznik 1

Warszawa, 08.06.2008

SKIEROWANIE DO GABINETU MASAŻU

Imię i nazwisko: ***Iwona Sikorska***

Wiek pacjenta – ***52 lata***

PESEL: 560301222333

NUMER EWIDENCYJNY:01/XX/OO

Rozpoznanie: ***Przewlekły zespół rwy kulszowej po stronie prawej w przebiegu choroby zwyrodnieniowej i przeciążenia kręgosłupa w odcinku lędźwiowo - krzyżowym***

Zlecenie: ***masaż klasyczny***

Obszar objęty masażem: ***odcinek lędźwiowo – krzyżowy z obręczą biodrową***

Cel zabiegu: ***działanie przeciwbólowe i relaksacyjne.***

Liczba zabiegów: **10**

Marek Woźniak

podpis lekarza

Wywiad chorobowy pacjentki

Iwona Sikorska, lat 52.

Rozpoznanie: Przepuklina jądra miażdżystego w kierunku tylny - boczny na wysokości L₄ – L₅. Zmiany zwyrodnieniowe w odcinku lędźwiowo-krzyżowym kręgosłupa.

Pacjentka jest ekspedientką w sklepie ogólnospożywczy. Od pięciu lat odczuwa przewlekłe bóle w okolicy lędźwi oraz drętwienia i mrowienia od pośladka w kierunku kolana prawego, z boku i z tyłu nogi. Bóle nasilają się pod koniec dnia.

Nie ma ograniczeń ruchomości kręgosłupa, lecz skrajne pozycje wywołują dolegliwości bólowe. Dolegliwości zaczęły dokuczać pięć lat temu, kiedy to na skutek podniesienia podczas pracy ciężkiej skrzynki odczuła ostry ból po prawej stronie w okolicy biodra. Udała się do lekarza, zdjęcie rentgenowskie wykazało zmiany zwyrodnieniowe w odcinku lędźwiowo - krzyżowym kręgosłupa i zwężenie szpary stawowej L₄ – L₅. Neurolog po badaniu stwierdził przepuklinę jądra miażdżystego w kierunku tylny - boczny na wysokości L₄ – L₅. W ciągu trzech lat pacjentka była dwukrotnie rehabilitowana. Lekarz rehabilitacji zlecił zabiegi z zakresu fizykoterapii: laser, pole magnetyczne i krioterapię, gimnastykę leczniczą i masaż ręczny, które zmniejszyły dolegliwości bólowe kręgosłupa oraz drętwienia prawej nogi. Brak dodatkowych schorzeń. W dniu dzisiejszym ogólne samopoczucie pacjentki jest dobre.

W pracy egzaminacyjnej podlegały ocenie następujące elementy:

- I. Tytuł pracy, odnoszący się do zakresu prac związanych z opracowaniem zadania egzaminacyjnego.
- II. Założenia do projektu, obejmujące:
 - wyniki analizy treści zadania i załączonej dokumentacji medycznej,
 - wykaz wskazań i przeciwwskazań do wykonania zabiegu,
 - określenie rodzaju, obszaru i celu zabiegu z uwzględnieniem anatomii czynnościowej,
 - określenie miejsca wykonania zabiegu.
- III. Opis czynności związanych z przygotowaniem pacjentki, stanowiska i masażysty do zabiegu zawierający:
 - wykaz informacji, jakie należy uzyskać od pacjentki na temat aktualnego stanu zdrowia,
 - opis czynności związanych z przygotowaniem do zabiegu.
- IV. Opis metodyki i techniki wykonania zabiegu masażu.
- V. Wykaz czynności związanych z zakończeniem zabiegu względem pacjentki, masażysty i stanowiska pracy.
- VI. Propozycja indywidualnego zestawu trzech ćwiczeń w celu poprawy ruchomości odcinka lędźwiowo-krzyżowego do wykonywania przez pacjentkę w warunkach domowych.
- VII. Wypełniona dokumentację medyczną – **Karta Pacjenta** znajdującą się w zeszycie KARTA PRACY EGZAMINACYJNEJ.
- VIII. Praca Egzaminacyjna jako całość.

Ad I. Tytuł pracy egzaminacyjnej.

Na ogół zdający poprawnie, sformułowali tytuł pracy odpowiedni do zakresu opracowania i treści zadania. Zdarzały się prace, w których zdający pomijali w tytule pracy określenie jednostki chorobowej pacjentki.

Przykład poprawnie sformułowanego tytułu pracy:

Projekt realizacji prac związanych z przygotowaniem i wykonaniem
(tytuł pracy egzaminacyjnej)
zabiegu masażu klasycznego mięśni odcinka lędźwiowo-krzyżowego
z obrębka biodrowa u pacjentki Inony Sikorskiej lat 52
z rozpoznaniem - przewlekły zespół m. kulzanej po stronie
prawej w przebiegu choroby zwyrodnieniowej i przedzielenia
kręgosłupa w odcinku lędźwiowo-krzyżowym, uzupełnienie
dokumentacji medycznej i opracowanie zestawu 3 ćwiczeń
w celu poprawy ruchomości odcinka L5 kręgosłupa
do wykonania przez pacjentkę w warunkach domowych.

OPRACOWANIE PROJEKTU REALIZACJI PRAC ZWIĄZANYCH Z
(tytuł pracy egzaminacyjnej)
PRZYGOTOWANIEM, PRZEPROWADZENIEM I ZAKOŃCZENIEM ZABIEGU
MASAŻU KLASYCZNEGO U PACJENTKI INONY SIKORSKIEJ ODCINKA L-S
Z OBRĘBKĄ BIODROWĄ ORAZ UZUPEŁNIENIE DOKUMENTACJI I
ZAPROPONOWANIE ZESTAWU TRZECH ĆWICZEŃ INDYWIDUALNYCH USPRAWNIAJĄCYCH

Ad II. Założenia do projektu realizacji prac, obejmujące:

- **wyniki analizy treści zadania i załączonej dokumentacji medycznej,**

Większość zdających raczej poprawnie przyjęła i zapisała założenia wynikające zarówno z treści zadania, jak i z analizy załączników. Tylko mała grupa zdających nie podawała informacji dotyczących pełnego rozpoznania schorzenia pacjentki.

Przykład poprawnie sformułowanych wyników analizy treści zadania i załączonej dokumentacji medycznej:

II ZAŁOŻENIA:

A) WYNIKAJĄCE Z TREŚCI ZADANIA I ZAŁĄCZONEJ DOKUMENTACJI MEDYCZNEJ:

- > do gabinetu masażu w zakladzie opieki zdrowotnej zgłosiła się pacjentka ze skierowaniem od lekarza specjalisty rehabilitacji,
- > u pacjentki stwierdzono przewlektą respot nową kulawicę po stronie prawej
- > na skutek zwrodnienia i przecięcia kręgosłupa w odcinku L-5
- > imię i nazwisko: Ewona Sikorska
- > wiek pacjentki: 52 lata
- > PESEL: 560301222333
- > Rozpoznanie: Przewlektą respot nową kulawicę po stronie prawej w przebiegu choroby zwrodnieniowej i przecięcia kręgosłupa w odcinku lędźwiowo-krzyżowym
- > zalecenie: masaż klasyczny
- > Rozpoznanie z wywiadu chorobowego pacjentki: przepuklina jądra miazdystego w kierunku tylno-bocznym na wysokości L₄-L₅
- > zmiany zwrodnieniowe w odcinku lędźwiowo-krzyżowym kręgosłupa
- > pacjentka jest ekspedientką w sklepie spożywczym
- > od pięciu lat odczuwa przewlektę bolę w okolicy lędźwi oraz drętwienia i mrowienia od pośladka w kierunku kolana prawego z boku i z tyłu nogi
- > bole nasilają się pod koniec dnia
- > nie ma ograniczeń ruchomości kręgosłupa
- > skrajne pozycje wywołują dolegliwości bólowe
- > dolegliwości zaczęły doklaskać pięć lat temu kiedy to na skutek podniesienia paczki przez ciężką sznurki odwrócił ostny bol po prawej stronie w okolicy biodra
- > udała się do lekarza
- > zdjęcie rentgenowskie wykazało zmiany zwrodnieniowe w odcinku lędźwiowo-krzyżowym kręgosłupa i zwężenie szczeliny stawowej L₄-L₅
- > neurolog po badaniu stwierdził przepuklinę jądra miazdystego w kierunku tylno-bocznym na wysokości L₄-L₅
- > w ciągu trzech lat pacjentka była dwukrotnie rehabilitowana
- > lekarz rehabilitacji zlecił zabieg z zakresu fizjoterapii: laser, pole magnetyczne i kineoterapie, gimnastykę lekniczą i masaż ręczny, które zmniejszyły dolegliwości bólowe kręgosłupa oraz drętwienia prawej nogi
- > brak dodatkowych schizm
- > w dniu dzisiejszym jakość samopoczucia pacjentki jest dobre

2. Wyżemio do projektu - wypełnijcie 8 treści zadania i złączony dokumenty

- Inzycja Niekurski lot 51
- zawał kręgosłupa - ekspozycja w kierunku ogólnospoczynnym
- 5 lat temu na skutek podurzenia ciężkiej skrajnie podnoszą pracę wytrzymałościowo - Ostry ból po prawej stronie w dolnej części
- ból kręgosłupa pod koniec dnia
- przewlekłe bóle w dolnej części oraz obrzęki i mrowienie do połowy w kręgosłupie kolumny z boku i z tyłu nóg.
- kłucie na kręgosłupie z powodu rozpręgnięcia w odc. lędźwiowo-krzyżowym i kłucie nóg w odc. lędźwiowo-krzyżowym
- rozpoznanie lędźwiowe - przepuklina jądra miedzykręgowego w kierunku tylnym - bocznym w odcinku L4-L5.
- w ciągu 3 lat pacjentka była dwukrotnie rehabilitowana
- obecnie ból jest przez lekką rehabilitację z zakresu fizjoterapii: laser, pole magnetyczne i unieruchomienie; gromadzenie leków oraz masaż nóg, które zmniejszają dolegliwości bólowe kręgosłupa oraz obrzęki prawej nogi
- skierowanie do gabinetu masażu z zakresu masażu: przewlekły zespół nóg kulonowej po stronie prawej w przebiegu choroby zwyrodnieniowej i przepuklenia kręgosłupa w odcinku lędźwiowo-krzyżowym
- zlecenie: masaż lędźwiowy
- liczba zabiegów 10
- samopoczucie pacjentki dobre
- brak dolegliwych schorzeń

Wykaz wskazań

- przewlekły zespół nóg kulonowej po stronie prawej w przebiegu choroby zwyrodnieniowej i przepuklenia kręgosłupa w odcinku L-5
- przewlekły MAO bólowy w nogach kulonowej
- przewlekły MAO bólowy w nogach kulonowej
- zawał kręgosłupa w odcinku L-5
- ograniczenie ruchomości w stawach kręgosłupa odcinku L-5

Wykaz przeciwwskazań

- Ostry i podostry zespół nóg kulonowej po stronie prawej w przebiegu choroby zwyrodnieniowej i przepuklenia kręgosłupa w odcinku L-5
- Ostry i podostry MAO bólowy w nogach kulonowej
- Ostry i podostry MAO bólowy w nogach kulonowej
- przeciwwskazania ogólne: choroby podgorączkowe (powyżej 38°C) mieniące choroby zakaźne choroby nowotworowe przewlekłe choroby nerek niewydolność nerek tętno

Na dzień choroby brak przeciwwskazań do wykonania zabiegu masażu.

– **wykaz wskazań i przeciwwskazań do wykonania zabiegu,**

Sporządzenie wykazu wskazań i przeciwwskazań do wykonania zabiegu nie sprawiło większych trudności zdającym. Tylko nielicznym zdającym sprawiło trudność określenie wskazań do zabiegu. Większość błędów, jakie popełniali zdający polegała na nie podaniu przeciwwskazań do zabiegu – zdający najczęściej zapisywali informację - *brak przeciwwskazań do zabiegu*.

Przykłady poprawnie sformułowanych wskazań i przeciwwskazań:

WSKAZANIA:

- przewlekły zespół rwy kulszowej
- choroba zwyrodnieniowa
- przeciążenia kręgosłupa w odcinku lędźwiowo - krzyżowym
- przewlekłe bóle w okolicy lędźwi
- drętwienia i mrowienia od pośladka w kierunku kolana
- zwichnięcie szpary stawowej L₄-L₅
- przepuklina jądra miazdżystego

B) WYKAZ WSKAZAŃ I PRZECIWWSKAZAŃ DO WYKONANIA ZABIEGU:

*** WSKAZANIA:**

- przewlekły zespół rwy kulszowej po stronie prawej
- zmiany zwyrodnieniowe w odcinku lędźwiowo-krzyżowym kręgosłupa
- przewlekłe bóle w okolicy lędźwi oraz drętwienia i mrowienia
- napływające się bóle
- dobre samopoczucie pacjentki w dniu zabiegu

*** PRZECIWWSKAZANIA:**

- ostre stany zapalne
- ostry zespół rwy kulszowej po stronie prawej
- ostre bóle w okolicy lędźwi i obrędku biodrowej
- wysoka gorączka
- miesiączka
- choroby nowotworowe w okresie ostrym z przerzutami
- wypadnięcie jądra miazdżystego
- ogólne zły stan pacjentki

PRZECIWWSKAZANIA

- brak w dniu zabiegu

Do ogólnych przeciwwskazań należą:

- wysoka temperatura
- stany zapalne (ostre)
- choroby skóry
- laminość kosci
- nowotwory
- hemofilia
- epilepsja
- niewygojone rany blizny
- miesiączka
- ciąża

- określenie rodzaju, obszaru i celu zabiegu z uwzględnieniem anatomii czynnościowej,

Zdający prawidłowo określali rodzaj i cel zabiegu. Sporym problemem dla zdających było wskazanie mięśni w obszarze masowania (anatomia czynnościowa).

Przykład poprawnie określonego rodzaju, obszaru i celu zabiegu z uwzględnieniem anatomii czynnościowej:

U pacjentki Jwony Sikorskiej lat 52 z rozpoznanem przewlekłym zespołem myofascjalnym po stronie prawej w przebiegu choroby przewodzeniowej i przedłużeniu kręgosłupa w odcinku LS wykonam sprzężone odkształcanie tkanek masażem klasycznym, mięśni odcinka lędźwiowego krzyżowego (mięśnie otworoboczny, najszerszy grzbietu, prostownik grzbietu) x obręcz biodrową (mięśnie lędźwiowy, biodrowo lędźwiowy, biodrowy, pośladkowe: małe, duże, średnie gruszkowate), zgodnie z zasadą nakładowości w kierunku dogłównym dla kręgosłupa, dośrodkowym dla obręczy biodrowej, w kierunku nężeń dionnych pachwinowych dla obręczy biodrowej.

Metodą palpacyjną wykonam badanie obszaru objętego masażem.

Masaż wykonam w celu: działania przeciwbólowego i relaksacyjnego.

Masaż wykonam w pozycji leżenia przodem (odcinek L leżenie przednio-boczne (obraz biodrowa))

Zabieg będzie miał charakter rozluźniający,

- określenie miejsca wykonania zabiegu.

Zdecydowana większość zdających poprawnie określiła miejsce wykonania zabiegu.

Przykład poprawnego określenia miejsca wykonywania zabiegu:

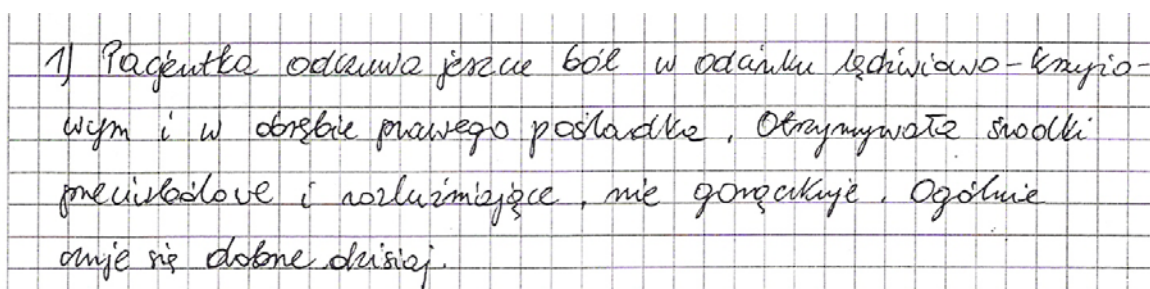
- określenie miejsca wykonania zabiegu:
 Masaż wykonywać w gabinecie masażu z pełnym wyposażeniem: stół do masażu (regulowany, Tamara), bluzka na dokumentację medyczną, kieszonka (min. 2), szafka na czyste prześcieradła, kosze na śmieci, kosze na brudną bieliznę (prześcieradła), umywalka z ciepłą bieżącą wodą, ręcznik papierowy, jednorazowe, płyn do dezynfekcji, mydło w pianie z olejami i toluolowym parawanem, ściek pościelowy, odpowiednio oświetlenie, temperatura (nie mniej niż 20°C) 22°C, wentylacja; pomieszczenie suche, wygodne, posiadające wieszaki na ubrania, apteczkę pierwszej pomocy. Ponadto w gabinecie są: klucze, wążki, poduszeczki i różne inne przedmioty.

Ad III. Opis czynności związanych z przygotowaniem do zabiegu pacjentki, stanowiska i masażysty z uwzględnieniem:

- **wykazu informacji, jakie należy uzyskać od pacjentki na temat aktualnego stanu zdrowia,**

Większość zdających nieprawidłowo rozwiązywała ten element pracy. Zapisy w pracach zdających miały formę pytań, a nie wykazu informacji o stanie zdrowia pacjentki. Informacje o stanie zdrowia pacjentki zawarte były w treści zadania, lecz nie zostały wyszczególnione przez zdających w pracach egzaminacyjnych.

Przykład poprawnie sformułowanego wykazu informacji, jakie należy uzyskać od pacjentki na temat jej aktualnego stanu zdrowia:

1) Pacjentka od czasu jeszcze ból w odcinku lędźwiowo-krzyżowym i w dołku prawego pośladka, Otrzymywała środki przeciwbólowe i rozkurczające, nie pomagające. Ogólnie czuje się dobrze dzisiaj.

- **opis czynności związanych z przygotowaniem do zabiegu.**

Zdający na ogół poprawnie formułowali czynności związane z przygotowaniem pacjentki, stanowiska i masażysty do zabiegu.

Przeważnie zdający bezbłędnie określali pozycję wyjściową, jaką powinna przyjąć pacjentka podczas wykonywania zabiegu masażu. Prawidłowo opisywali przygotowanie miejsca przeprowadzenia masażu oraz poprawnie dokonywali doboru odpowiednich podkładek odciążających stawy i środków poślizgowych. Często w rozwiązaniach tego elementu zdający pomijali konieczność poinformowania pacjentki o rodzaju i celu zabiegu oraz nie zapisywali informacji o konieczności oczyszczenia pola zabiegowego.

Przykład poprawnie sformułowanych czynności związanych z przygotowaniem do zabiegu pacjentki:

- Przygotowanie pacjenta do wykonania zabiegu masażu:
 - x Przewitam się z pacjentką, gdy wchodzi do gabinetu masażu
 - x poinformuję ją o rodzaju masażu, czasie trwania i okolicy, która jest objęta masażem
 - x poproszę o odstrojenie masażowej części ciała (ewentualnie pomoc w rozobroeniu się)
 - x wskazę miejsce, gdzie pacjentka może pozostawić swoją garderobę oraz wszelkie kosztowności.
 - x poinformuję pacjentkę o preferencji przewidzianej pozycji czyli leżenie przedem, głowa ma bok, ręce ułożone tuż obok, nogi wyprostowane -> pod stopy skłokowe podstawię walek w celu rozluźnienia mięśni
 - x Prukuję przesieciadłem nie masażową ale odstrojoną część ciała pacjentki
 - x przez cały zabieg będę utrzymywał kontakt stopy i ułożony z pacjentką
 - x poinformuję pacjentkę, by zgłaszała mi wszelkie odczucia jakie wystąpią podczas masażu
 - x poinformuję też o wszelkich dolegliwościach jakie mogą wystąpić w czasie masażu i po wykonaniu zabiegu np. złuszczenie skóry, urazie ciała itp.
 - x ręce umyję i zdezynfekuję przed i po zabiegu masażu

Przykład poprawnie sformułowanych czynności związanych z przygotowaniem stanowiska i masażysty do zabiegu:

- opis czynności związanych z przygotowaniem do zabiegu:
 - Przygotowanie stanowiska do zabiegu masażu:
 - x Przygotuję stół do masażu (ustawię na odpowiednią wysokość, zdezynfekuję)
 - x przygotuję czyste przesieciadła -> jedno do pruknięcia stołu a drugie do pruknięcia odstrojonej ale nie masażowej części ciała pacjentki
 - x przygotuję walek -> podłożę go pod stopy w celu rozluźnienia mięśni
 - x przygotuję środek poslizgowy np. parafinę lub krem do masażu
 - x przygotuję parawan i odpowiednio ustawię, tak aby pacjent podczas zabiegu nie był ekspozycyjny
 - x Zadbam o odpowiednią temperaturę, oświetlenie, wilgotność powietrza oraz wentylację
 - x ręce umyję i zdezynfekuję przed i po wykonaniu masażu
 - x przygotuję rękawiczki papierowe do dotknięcia skóry pacjenta
 - x jeśli zajdzie potrzeba oczyższuję skórę pacjenta przed przystąpieniem do masażu

Ad IV. Opis metodyki i techniki wykonywania zabiegu masażu.

Zdający na ogół prawidłowo opisywali wykonanie zabiegu masażu, często dodatkowo opisywali opracowanie kończyny dolnej. Większość zdających zapisywała czynności związane z wykonaniem zabiegu masażu zgodnie z metodyką i zasadami oraz tokiem zabiegu. Dobór i kolejność technik masażu zapisywana przez zdających była przeważnie prawidłowa. Wśród rozwiązań zdających przeważały formy opisowe. Zdarzały się prace, w których zdający przedstawiali rozwiązanie tego elementu w formie podpunktów lub tabeli. Wielu zdających pomijało w pracach konieczność opracowania przyczepów mięśniowych. Część zdających nie pisała o konieczności dokonania oceny tkanek oraz sprawdzenia reaktywności organizmu pacjentki przed zabiegiem masażu. Tylko nieliczni zdający w swoich pracach pisali o konieczności opracowania obręczy biodrowej.

Przykład poprawnie sformułowanego opisu metodyki wykonywania zabiegu:

4) Opis metodyki i techniki wykonania zabiegu masażu

Część gębowa

1. Ocena manualna i palpacyjna masażnego obszaru
2. Pozycja do masażu - leżenie na brzuchu, nóżki pod st. skotano-goleniowymi
W tej pozycji wykonuj masaż okolicy lędźwiowo-krzyżowej, kręgosłupa z przyległymi mięśniami oraz masaż pośladka prawego
3. Kierunek prowadzenia ruchów dorsalny, podłużny, poprzeczny
4. W trakcie wykonywania masażu stosuj zasady monotonności.
5. Wszystkie ruchy i techniki w poszczególnych partjach sąsiadująco.

Metodyka. Należy pamiętać o sposobie postępowania na swoje dłonie

1. Wykonuj początkowe głaskanie powierzchniowe i głębokie całego grzbietu z dokładnym uwzględnieniem okolicy lędźwiowo-krzyżowej
2. Rozcieram dokładnie kciś krzyżową, grzebiem biodrowe.
3. Rozcieram tkanki podskórne i powięzki mięśni grzbietu (najmniejszego grzbietu, czworobocznego lędźwi)
4. Rozcieram tkanki miękkie grzbietu w trzech partjach po każdej stronie kręgosłupa. 1 partia przy kręgosłupie, drugie pasmo w części środkowej połowy kręgosłupa, 3 pasmo w linii linii partronych, jeżeli masażowany obszar jest obszerny zwiększaj ilość pasm podłużnych.
~~Pasma~~ Pasma poprzeczne rozcieram od kręgosłupa do linii partronych.
5. Wykonuj ugniatanie ~~tkanki~~ ^{podłużne} brzościowych mięśni ~~okolicy~~
~~okolicy~~ okolicy lędźwiowo-krzyżowej
6. Opracowuje kręgosłup z przyległymi mięśniami od poziomu kciś krzyżowej do 4 kręgu krzyżowego

7. Wykonuje głaskanie kręgosłupa i przyległych mięśni
8. Rozcieram wyrostki kolczyste, ~~z~~ wyrostki poprzeczne i ~~z~~ przestrzenie międzyzobone
9. Rozcieram tkanki miękkie mięśni przykręgosłupowych (najbliższy grzbietu)
10. Wykonuje masaż całego grzbietu
11. Wykonuje masaż całego grzbietu
12. Wykonuje głaskanie końcowe powierzchowne i głębokie całego grzbietu
13. Opracowanie postawki prawego
14. Wykonuje porządkowe głaskanie powierzchowne i głębokie postawki wzięte od fałdu postawkowego do grzebieni biodrowych
15. Rozcieram poprzek mięśni postawkowego wielkiego, średniego i małego.
16. Rozcieram brzośce mięśniowe mięśni postawkowych.
16. Ugniatał brzośce mięśniowe mięśni postawkowych
17. Wykonuje masaż i masaż okolicy postawki prawego.
18. Wykonuje końcowe głaskanie powierzchowne i głębokie okolicy postawki
19. Pomagam i asystuję pacjentowi do zejścia pozycji leżania na boku ^{lewym} do miejsca stawu biodrowego, prawego.
Miejsce kolana pacjenta ułożone bliżej celu mobilizacji mięśni
20. Wykonuje porządkowe głaskanie powierzchowne i głębokie okolicy stawu biodrowego od 1/3 bliższej uda do grzebieni biodrowych.
Techniki wykonuje w trzech pasmach pionowych; przednim, bocznym i tylnym oraz w pasmach poprzecznych od krętarza ~~zobone~~ na boki stawu ^{hamaki podścielanych}
21. Wykonuje rozciąganie poprzeczne poprzek ^{mięśni} stawu biodrowego
22. Wykonuje ugniatał brzośców mięśniowych mięśni
23. Wykonuje masaż okolicy stawu biodrowego
24. Wykonuje końcowe głaskanie powierzchowne i głębokie okolicy stawu biodrowego

Wykonuje uciski na wyrostki kolczyste L₄ - L₅, między kręgosłupem a talerzem biodrowym, w dole kulszowym, na guzie kulszowym między krętarzem a guzem kulszowym i na tylnej stronie uda nadbieg przebiegu miednicy kulszowego.

Przykład poprawnie sformułowanego opisu technik wykonywania zabiegu:

- głaskanie powierzchowne i głębokie podłużne i poprzeczne
 - rozcieranie całosci
 - rozcieranie przyrępiów mięśniowych
 - rozcieranie kości krzyżowej
 - rozcieranie grzebieni talety kości biodrowych
 - rozcieranie mięśni przykręgosłupowych
 - rozcieranie torebki stawów biodrowych
 - ugniętanie podłużne mm. grzbietu, mm. przykręgosłupowych, okolicy stawów biodrowych
 - dalsze opracowanie kręgosłupa - okolicy lędźwiowo-krzyżowej
 - głaskanie
 - rozcieranie ~~o~~ wyrostków kolczystych
 - rozcieranie wyrostków poprzecznych
 - rozcieranie przestrzeni międzykręgowych
 - uścisni^{podczasne}me wyrostki kolczyste
 - uścisni^{me} wyrostki poprzeczne
 - głaskanie całej okolicy lędźwiowo-krzyżowej kręgosłupa
 - wibracja w kilku posmach
 - rozciąganie
 - końcowe głaskanie powierzchowne i głębokie całosci
- Każdy element protokołu 6-10 razy.

Ad V. Opis czynności związanych z zakończeniem zabiegu masażu.

Większość zdających prawidłowo opisywała czynności związane z zakończeniem zabiegu masażu. Często powtarzającym się błędem był brak zapisu o konieczności poinformowania pacjentki o ewentualnych reakcjach jej organizmu, które mogą wystąpić po wykonanym masażu. Niektórzy zdający w swoich rozwiązaniach nie pisali również o konieczności polecenia pacjentce pozostania po zabiegu, w poczekalni zakładu opieki zdrowotnej, po to by unormował się stan fizjologiczny jej organizmu. Zdarzały się prace, w których zdający pomijali czynność mycia rąk przez masażystę i oczyszczenia pola zabiegowego ze środka poślizgowego po przeprowadzonym zabiegu masażu.

Przykład poprawnie sformułowanych czynności związanych z zakończeniem zabiegu masażu:

5) Wykaz czynności związanych z zakończeniem zabiegu względem pacjentki, masażysty i stanowiska pracy:

Oczyszczam tkanki po zabiegu:

- oczyszczam skórę pacjentki z oliwki
- myję i dezynfekuję ręce po zabiegu

Po zabiegu udzielam pacjentce niezbędnych informacji:

- informuję pacjentkę, że może odczuwać ciepło, zmęczenie, senność, zawroty głowy
- informuję pacjentkę, że nie powinna wyłączać organizmu bezpośrednio po zabiegu
- informuję pacjentkę, że powinna odczekać 15-20 minut w poczekalni

Porządkuję stanowisko pracy:

- wietrzę gabinet
- wałek i oliwkę odkładam na miejsce
- zużyte prześcienadło jednorazowe wyrzucam do kosza, brudne ręczniki umieszczam w koszu na brudną bieliznę
- dezynfekuję stół do masażu

Ad VI. Propozycja indywidualnego zestawu 3 ćwiczeń w celu poprawy ruchomości odcinka lędźwiowo-krzyżowego do wykonywania przez pacjentkę w warunkach domowych.

Niewielka grupa zdających w swoich propozycjach zestawu ćwiczeń uwzględniała ich zróżnicowanie i indywidualizację, biorąc pod uwagę jednostkę chorobową pacjentki, jej stan zdrowia oraz jej bezpieczeństwo podczas samodzielnego wykonywania ćwiczeń w domu. Część zdających proponowała różne formy rekreacji i aktywnego wypoczynku oraz instruktaż dotyczący przyjmowania prawidłowych pozycji ciała podczas wykonywania codziennych czynności. Niektórym zdającym trudność przysporzył zapis metodyczny proponowanych ćwiczeń.

Przykład poprawnie sformułowanego zestawu ćwiczeń:

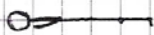
5. Propozycja 3 ćwiczeń do wykonania w domu
1) Pozycja wyjściowa - leżenie tyłem, nogi zgięte w stawach kolanowych, stopy oparte o podłogę
Ruch - uniesienie bioder w górę, wytrzymanie w tej pozycji 3-5 sekund.
Pozycja końcowa - opuszczenie bioder i powrót do pozycji wyjściowej.
2) Pozycja wyjściowa - klęk podparty
Ruch - uniesienie w górę lewej nogi i prawej ręki, wytrzymanie 3 sekund.
Pozycja końcowa - powrót do pozycji wyjściowej. Zmiana - uniesienie prawej nogi i lewej ręki
3) Pozycja wyjściowa - leżenie na plecach, kolana zgięte, stopy oparte o podłogę
Ruch - przyciągnięcie do siebie lewego kolana i prawego łokcia
Pozycja końcowa - powrót do pozycji wyjściowej
Ilość powtórzeń każdego ćwiczenia - minimum 3-5

VI. Propozycja indywidualnego zestawu ćwiczeń w celu poprawy ruchomości odcinka lędźwiowo-krzyżowego kręgosłupa do wykonania przez pacjentkę w warunkach domowych.

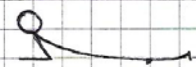
Cel ćwiczeń: poprawa ruchomości odcinka lędźwiowo-krzyżowego
 Instruktor - pokazuje pacjentce jak prawidłowo wykonywać ćwiczenia, aby w ~~domu~~ ^{w warunkach} warunkach domowych prawidłowo ćwiczyła.

Ćwiczenie 1.

Pozycja wyjściowa - leżenie przodem, nogi prosto, ręce zgięte w stawach łokciowych, przedramiona leżą przy klatce piersiowej, czopki ułożone na podłożu

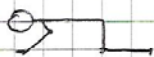

Ruch - unoszenie tułowia do pionu opierając się na przedramionach, obręcz biodrowa "przyklejona" do podłoża. Wytrzymanie w pozycji podczas wydechu i powrót do pozycji wyjściowej.

Ćwiczenie 2.

Pozycja wyjściowa - klęk podparty

Ruch - dotykanie posłatkami pięt, wytrzymanie w pozycji i powrót do pozycji wyjściowej

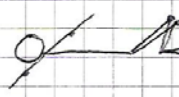
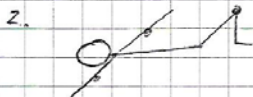
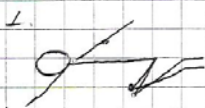

Ćwiczenie 3.

Pozycja wyjściowa - leżenie przodem, nogi zgięte w stawach kolanowych i biodrowych, stopy leżą na podłożu, ręce wyprostowane w stawach łokciowych ~~ułożone~~ odwiedzione, ułożone w jednej linii, nogi złączone, nie rozłączają się podczas ruchu.

Ruch - na raz - układanie nóg po stronie ~~prawej~~ ^{biodrowej} prawej
 - na dwa - powrót do pozycji wyjściowej
 - na trzy - układanie nóg po stronie ~~lewej~~ ^{biodrowej} lewej
 - na cztery - powrót do pozycji wyjściowej.

Ad VII. Uzupełnienie Karty Pacjenta.

Rozwiązania zdających wskazują, że ten element pracy nie sprawił im trudności. Wyjątkowo zdarzały się błędy w wypełnieniu dokumentacji, polegające na nie zapisywaniu wszystkich informacji w Karcie Pacjenta.

Przykład poprawnie wypełnionej Karty Pacjenta:

Karta Pacjenta	
Imię i nazwisko <i>Wojciech Kłobucki</i>	Data urodzenia/wiek pacjenta <i>52 lata</i>
Numer ewidencyjny <i>01/xx/00</i>	Data założenia karty <i>08.06.2008</i>
Rozpoznanie: <i>Przebieg choroby ma charakter kulmowy po stronie prawej w przebiegu choroby wprowadzającej i przebiegu choroby w kierunku 1-5</i>	
Rodzaj zabiegu: <i>masaż klasyczny</i>	
Obszar objęty masażem: <i>odcinek lędźwiowo-luzowy z obszarem biodrowym</i>	
Cel zabiegów: <i>odciążenie przeciążonego i relaksacyjne</i>	Liczba zabiegów <i>10</i>

Lp.	Data wykonanego zabiegu	Rodzaj zabiegu	Czas zabiegu	Parafka wykonującego zabieg
<i>1</i>	<i>08.06.2008</i>	<i>masaż klasyczny</i>	<i>30'</i>	<i>+++</i>

Ad VIII. Praca egzaminacyjna jako całość.

Większość prac była przejrzysta, poprawna pod względem terminologicznym. Część prac zawierała błędy merytoryczne. Zdarzały się prace, w których zdający nie podejmowali próby rozwiązywania niektórych elementów.